

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/8/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200487
Dátum vydania rozhodnutia:	19.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8013200487.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci žalobcu: Y. J., trvale bytom E. J., N. XX/X, A., prechodne bytom B. XXXX/X, XXX XX D., právne zastúpeného JUDr. Mikulášom Drobnákom, advokátom, so sídlom M. R. Štefánika 873/204, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovanému: Riaditeľstvu hraničnej a cudzineckej polície Prešov, so sídlom Jarková 31, 080 01 Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO2-121-002/2013 zo dňa 06. mája 2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 14Scud/1/2013-32 zo dňa 03. októbra 2013 vo veci samej a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 14Scud/1/2013-32 zo dňa 03. októbra 2013 v časti výroku o trovách konania jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 14Scud/1/2013-32 zo dňa 03. októbra 2013 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 14Scud/1/2013-58 zo dňa 05. februára 2014 vo veci samej p o t v r d z u j e .

Rozsudok č. k. 14Scud/1/2013-32 zo dňa 03. októbra 2013 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 14Scud/1/2013-58 zo dňa 05. februára 2014 v časti o trovách konania m e n í t a k , že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania vo výške 393,92 € na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 161,97 € na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

I.
Predmet konania

Krajský súd napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením zrušil rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-PO2-121-002/2013 zo dňa 06.05.2013 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. PPZ-HCP-

PO7-KP-91-005/2013 zo dňa 15.02.2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Podľa krajského súdu správne orgány nesprávne aplikovali príslušné ustanovenia Zákona o pobyte cudzincov o zrušení trvalého pobytu, konkrétne ust. § 36 ods. 1 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov a § 120 ods. 2 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov.

Krajský súd uviedol, že z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia a už vôbec nie z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu nevyplýva, na základe čoho dospeli správne orgány k záveru, že u žalobcu existujú podmienky pre zrušenie prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b), teda, že existuje dôvodné podozrenie, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu. Správne orgány si vyložili ust. § 120 ods. 2 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov tak, že postačuje v odôvodnení rozhodnutia uviesť iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem SR. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného vyplýva, že prvostupňový správny orgán postupoval podľa Zákona o pobyte cudzincov a podľa § 125 ods. 6 žiadal SIS o vyjadrenie, od ktorej bola doručená informácia k účastníkovi konania so stupňom utajenia „Vyhradené“ č. 63/830-V-12-51/2012-S zo dňa 04.05.2012, ktorá sa nachádza na prvostupňovom správnom orgáne. Z rozhodnutí správnych orgánov však nevyplýva, ako dospeli k záveru, že zrušenie prechodného pobytu žalobcovi podľa § 36 ods. 1 písm. b) s poukázaním na § 33 ods. 4 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov je v bezpečnostnom záujme SR.

Ostatné žalobné námietky v súvislosti s možnosťou vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, zmarenie osobnej účasti žalobcu na pojednávaní vo veci zrušenia prechodného pobytu na území SR krajský súd považoval za nedôvodné a nepreukázané. Žalobca sa dal v konaní zastúpiť splnomocneným zástupcom, ktorý sa zúčastnil pojednávania vo veci a mal možnosť sa oboznámiť s obsahom administratívneho spisu a mal možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe krajský súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, lebo napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a preto ho krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 250l ods. 2 O.s.p. a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný priznal náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 70 €. Náhradu trov právneho zastúpenia krajský súd žalobcovi nepriznal, pretože tieto súdu v lehote 3 dní od vyhlásenia rozsudku neboli písomne doručené.

II.

Odvolanie žalovaného

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že nesúhlasí s odôvodnením rozsudku týkajúcim sa nesprávneho aplikovania príslušných ustanovení zákona o pobyte cudzincov o zrušení trvalého pobytu žalobcu. Žalovaný je toho názoru, že tak ako on aj správny orgán aplikovali správne príslušné ustanovenia zákona o pobyte cudzincov, týkajúce sa zrušenia prechodného pobytu žalobcu na území Slovenskej republiky.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uvádza, že sa zaoberal preskúmaním zákonnosti rozhodnutia avšak rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase napadnutého rozhodnutia nesprávne aplikoval. Žalovaný zrušil žalobcovi povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) s poukázaním na ustanovenie § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a nie trvalý pobyt ako uvádza Krajský súd v Prešove v odôvodnení ním vydaného rozsudku. Čo sa týka úradného záznamu správneho orgánu ohľadom utajovanej informácie, ktorý sa v čase vydania rozhodnutia č. PPZ-HCP-P07-KP-91-005/2013 zo dňa 15.02.2013 v administratívnom spise žalovaného nenachádzal žalovaný uvádza, že konanie na prvom a druhom stupni tvorí jeden celok. Vzhľadom na skutočnosť, že v odvolacom konaní sa uplatňuje úplný apelačný princíp, žalovaný odvolací orgán môže sám napraviť rozhodnutie a sám môže rozhodnúť vo veci samej, pritom sa môže odchýliť od skutkového stavu zisteného správnym orgánom. V danom prípade správny orgán postupoval v

zmysle rozsudku Krajského súdu v Prešove pod číslom 12Scud/3/2012-35 zo dňa 15.03.2013. V predmetnom rozsudku krajský súd uvádza, že ak ide o utajovanú skutočnosť získanú od Slovenskej informačnej služby, v spise má byť vykonaný úradný záznam, že utajovaná skutočnosť bola správnomu orgánu doručená, kedy, pod akým stupňom utajenia, aj jej uloženie na určitom mieste. Správny orgán postupoval v zmysle zákona o pobyte cudzincov a podľa § 125 ods. 6 žiadal Slovenskú informačnú službu o vyjadrenie, od ktorej bola doručená informácia k žalobcovi so stupňom utajenia „Výhradené“, číslo 63/830-V-12-51/2012-S zo dňa 04.05.2012, ktorá sa nachádza na správnom orgáne. Záznam o tom, že správnomu orgánu bola doručená utajovaná informácia so stupňom utajenia „Výhradené“ sa nachádza v administratívnom spise žalobcu pod číslom PPZ-HCP-P07-KP-91-007/2013.

Žalovaný taktiež nesúhlasí s odôvodnením napadnutého rozsudku týkajúcim sa nesprávneho vyloženia ustanovenia § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, to znamená, že v odôvodnení rozhodnutia postačuje uviesť iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Žalovaný uvádza, že nemôže nadradiť osobný záujem žalobcu nad bezpečnostný záujem, inak by porušil všeobecne záväzný právny predpis, čiže by nepostupoval v súlade so zákonom o pobyte cudzincov. Ak by odôvodnenie obsahovalo opis zisteného stavu, došlo by k odkrytiu zdroje poznatkov, samotnej masy poznatkov a spôsobu ich získania, čím by sa v konkrétnej veci zmarilo konanie príslušných štátnych orgánov a vo všeobecnosti aj zverejnili postupy používané na odhaľovanie konaní, ktoré môžu ohrozovať ústavne zriadenie, zvrchovanosť a bezpečnosť Slovenskej republiky.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhol žalovaný odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, žalobu zamietol a napadnuté rozhodnutie žalovaného potvrdil.

III.

Vyjadrenie žalobcu k odvolaniu

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca uviedol, že prvostupňový a druhostupňový správny orgán pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie prechodného pobytu na území Slovenskej republiky žalobcu nesprávne aplikovali príslušné ustanovenia Zákon o pobyte cudzincov o zrušení trvalého pobytu, konkrétne ust. §36 ods. 1, písm. b) Zákona o pobyte cudzincov a § 120 ods. 2, písm. b) Zákona o pobyte cudzincov. Prvostupňový správny orgán sa obmedzil na citáciu ustanovení Správneho poriadku, Zákona o pobyte cudzincov a na čl. 23 Ústavy SR a 51. 8 ods. 1, ods. 2) Dohovoru.

Z odôvodnenia prvostupňového správneho orgánu, ako aj druhostupňového správneho orgánu nevyplyva, na základe čoho dospeli k záveru, že u žalobcu existujú podmienky pre zrušenie prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1, písm. b) Zákona o pobyte cudzincov, teda existuje dôvodné podozrenie, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu. Správne orgány si vyložili ust. §122 ods. 2, písm. b) Zákona o pobyte cudzincov tak, že postačuje v odôvodnení rozhodnutia uviesť iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem SR. Z rozhodnutí správnych orgánov však nevyplyva, ako dospeli k záveru, že zrušenie prechodného pobytu žalobcovi na území SR podľa §36 ods. 1 písm. b) s poukázaním na § 33 ods. 4 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov, je v bezpečnostnom záujme SR.

Na základe uvedeného žalobca navrhuje odvolaciemu súdu aby napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Žalobca si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 131,97 €.

IV.

Odvolanie žalobcu v časti trov konania

Proti rozsudku krajského súdu v časti trov konania podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že písomným podaním zaslaným dňa 02.07.2013 žiadal krajský súd, aby v prípade úspechu v právnej veci zaviazal žalovaného k náhrade trov konania v celkovej sume 393,92 €,

pozostávajúcej z dvoch úkonov právnej pomoci, a to príprava a prevzatie veci dňa 20.05.2013 vo výške 127,16 €, podanie žaloby dňa 25.05.2013 vo výške 127,16 €, 2 x režijný paušál vo výške 15,62 €, 20 % DPH vo výške 53,98 € a súdny poplatok za návrh vo výške 70 €.

Z uvedeného dôvodu navrhol odvolaciemu súdu aby napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania zmenil a odvolaniu vyhovel alebo aby rozsudok vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu v časti trov konania

K odvolaniu žalobcu proti rozsudku týkajúcej sa časti trov konania žalovaný uviedol, že nie je kompetentný vec posúdiť z dôvodu, že výšku trov konania určuje súd Slovenskej republiky, ktorý v danej veci už rozhodol.

VI.

Argumentácia rozhodnutia žalovaného

Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO2-121-002/2013 zo dňa 06.05.2013 rozhodol o odvolaní žalobcu voči rozhodnutiu Oddelenia cudzineckej polície PZ Michalovce č. PPZ-HCP-PO7-KP-91-005/2013 zo dňa 15.02.2013 tak, že rozhodnutie vydané prvostupňovým správnym orgánom č. PPZ-HCP-PO7-KP-91-005/2013 zo dňa 15.02.2013, ktorým sa žalobcovi ruší povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky v zmysle § 36 ods. 1 písm. b) s poukázaním na § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov potvrdil a odvolanie účastníka konania zamietol.

VII.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je nedôvodné, dôvodné však bolo odvolanie žalobcu v časti o trovách konania. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19.01.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 2 ods. 1 písm. i) zákona o pobyte cudzincov, na účely tohto zákona sa rozumie ohrozením bezpečnosti štátu konanie osoby, ktorým ohrozuje demokratický poriadok, zvrchovanosť, územnú celistvosť alebo nedotknuteľnosť hraníc štátu, alebo konanie osoby, ktorým porušuje základné práva a slobody, ktorými sú chránené životy a zdravie osôb, majetok a životné prostredie.

Podľa § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie prechodného pobytu, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie.

Podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zruší prechodný pobyt, ak zistí skutočnosť, ktoré sú dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu podľa § 33 ods. 4 alebo ods. 5.

Podľa § 120 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, ak nie je v tomto zákone alebo osobitnom predpise ustanovené inak, vzťahuje sa na konanie podľa tohto zákona všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie o zrušení prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu.

Podľa § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar si na posúdenie žiadosti o udelenie prechodného pobytu a žiadosti o udelenie trvalého pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny staršieho ako 14 rokov vyžiada vyjadrenie Slovenskej informačnej služby, ktorá svoje vyjadrenie zašle policajnému útvaru do desiatich dní od doručenia žiadosti o vyjadrenie.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o SIS“), informačná služba poskytuje informácie o trestnej činnosti útvarom Policajného zboru a prokuratúry, a to najmä o páchaní organizovanej trestnej činnosti. Nevyhnutné informácie poskytuje aj iným štátnym orgánom, ak ich potrebujú na zamedzenie protiústavnej alebo inej protiprávnej činnosti.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu zo dňa 03.10.2013 v spojení s opravným uznesením zo dňa 05.02.2014, ktorým bolo zrušené napadnuté rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-PO2-121-002/2013 zo dňa 06.05.2013 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO7-KP-91-005/2013 zo dňa 15.02.2013, ktorým sa žalobcovi zrušilo povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky v zmysle § 36 ods. 1 písm. b) s poukazaním na § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či žalovaným uplatnené námietky boli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

V predmetnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 4.8.2014 prerušil konanie z dôvodu, že Verejná ochrankyňa práv podala dňa 14.7.2014 návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, v ktorom žiadala ústavný súd o vyslovenie nesúladu ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov (s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

Návrh verejnej ochrankyne práv bol uznesením ústavného súdu PL. ÚS 40/2014-19 zo dňa 17.12.2014 odmietnutý ako neprípustný. Pre úplnosť súd dodáva, že z procesných dôvodov ústavný súd dvakrát odmietol návrh verejnej ochrankyne práv na vyslovenie nesúladu § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, ktorý je relevantný v predmetnej veci, a podobného ustanovenia § 52 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle (PL. ÚS 5/2014 a PL. ÚS 40/2014).

S poukazom na uvedené, musel Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní žalobných námietok,

ale aj odvolacích dôvodov žalovaného vychádzať z prezumpcie ústavnosti zákona o pobyte cudzincov (konkrétne jeho ustanovenia § 120 ods. 2), ktoré žalovaný pri rozhodovaní na daný prípad aplikoval.

Pri posúdení námietok žalovaného najvyšší súd vychádzal z toho, že pokiaľ správne orgány na prípad žalobcu pri rozhodovaní o jeho žiadosti vydali rozhodnutie, ktoré je odôvodnené v súlade s ustanovením § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, (podľa ktorého policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie o zrušení prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov s poukazom na § 34 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu), postupovali správne.

Ustanovenie § 120 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov síce odkazuje na aplikáciu zákona o správnom konaní, avšak za predpokladu, že sa v tomto zákone neustanovuje inak. Ako to vyplýva z ustanovenia § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov zákonodarca zjavne nadradil bezpečnostný záujem štátu nad všeobecne platné zásady administratívneho konania obsiahnuté v správnom poriadku. Citované ustanovenie zákona o pobyte cudzincov je teda vo vzťahu k zákonu č. 71/1967 Zb. o správnom konaní *lex specialis*.

Správny orgán preto nemôže v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádzať konkrétne dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti a uvedie iba konštatovanie, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

K tomu ho priamo zmocňuje ustanovenie § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov avšak len v prípade, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Na tomto mieste odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že uvedenou problematikou sa zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze II. ÚS 480/201462, v ktorom uviedol, že zákonodarca vyvážil ústavne chránenú hodnotu bezpečnosti štátu na jednej strane a ústavne procesné práva, resp. právo na ochranu rodinného života, akcentujúc bezpečnosť štátu. Zákonodarca uprednostnil bezpečnosť nielen z hľadiska jej samej, ale aj z hľadiska utajenosti spravodajských informácií. V konfrontácii s bezpečnosťou štátu zákonodarca uprednostnil len ochranu života a zákaz mučenia. Je nepochybné, že suverén má pri úprave cudzineckého režimu, a zvlášť otázok legálnych dlhodobých pobytov, veľkú diskreciu. Zákonná úprava je postavená v podstate na dôvere v spravodajské poznatky Slovenskej informačnej služby a z ústavného, inštitucionálneho hľadiska ostáva dôverovať jej politickej kontrole. Ochrana správnymi súdmi je v predmetnej oblasti značne limitovaná, a preto môže vzbudzovať u cudzincov pocit nedostatočnej ochrany ich práv. Treba však aj priznať, že oblasť bezpečnosti štátu sa blíži otázkam politickým, kde je súdna diskrecia obmedzená. Právna úprava sa môže javiť nelogická, pretože ten, kto doteraz mal legálny pobyt, sa snaží ho umocniť, stabilizovať trvalým pobytom, a pritom zrazu čelí riziku vyhodenia. Dikcia relevantných zákonných ustanovení je natoľko jednoznačná, že neumožňuje taký posun výkladu smerom k procesným článkom ústavy, aby sa sťažovateľ mohol kontradiktórne konfrontovať s poznatkami v správach SIS.

Dôvodom, pre ktorý krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím bolo, že z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia a už vôbec nie z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia nevyplýva, na základe čoho dospeli správne orgány k záveru, že u žalobcu existuje dôvodné podozrenie, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu. Podľa krajského súdu z rozhodnutí správnych orgánov nevyplýva, ako dospeli k záveru, že zrušenie prechodného pobytu žalobcovi podľa § 36 ods. 1 písm. b) s poukázaním na § 33 ods. 4 písm. b) Zákona o pobyte cudzincov je v bezpečnostnom záujme SR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s uvedenými dôvodmi krajského súdu pre ktoré zrušil rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím vo svetle svojej doterajšej judikatúry (napr. rozsudok NS SR sp zn. 1Sža 39/2010) ako aj judikatúry ústavného súdu II. ÚS 480/2014-62) nestotožnil, dospel však na základe nasledujúcich dôvodov k záveru, že rozhodnutie krajského súdu bolo

vo výroku vecne správne a preto ho bolo potrebné potvrdiť.

Odvolací súd posudzoval v prvom rade v kontexte záverov vyplývajúcich z nálezu II. ÚS 480/2014-62, či prichádzal do úvahy postup, ktorý zvolil správny orgán, keď v odôvodnení rozhodnutia uviedol iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. V danom prípade prvostupňový správny orgán zrušil žalobcovi prechodný pobyt na území Slovenskej republiky z dôvodu dôvodného podozrenia, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie ako vyplýva z ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) v spojení s § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

V prípade žalobcu je podľa žalovaného dôvodné podozrenie, že pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie a z uvedeného dôvodu prvostupňový správny orgán.

Pokiaľ teda správne orgány postupovali v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia v kontexte s ustanovením osobitného zákona, ktorým je v tomto prípade zákon o pobyte cudzincov, konkrétne ustanovenie § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a v odôvodnení rozhodnutia uviedli iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky postupovali v súlade so zákonom.

Avšak tak, ako to vyplýva z doterajšej judikatúry najvyššieho súdu, od ktorej nebol dôvod na odklon, v prípadoch, kde nie je daná možnosť účastníkovi konania oboznámiť sa s obsahom dôvodov a dôkazov, ktorými sa odôvodňuje neudelenie trvalého pobytu (ale i iné prípady), z dôvodu, že sa jedná o utajovanú skutočnosť, je potrebné, aby sa s týmito dôvodmi oboznámil súd v rámci svojho prieskumu napadnutého rozhodnutia.

Ústavný súd už uviedol (II. ÚS 111/08), že ochrana ľudských práv a základných slobôd je v našom ústavnom systéme v prvom rade úlohou súdov, a to tak všeobecných súdov, ako aj ústavného súdu. Osobitne možno zvýrazniť povinnosť všetkých súdov chrániť jednotlivcov pred zásahmi verejnej moci. Táto povinnosť súdov je základným komponentom právneho štátu rešpektujúceho a ctiaceho ľudské slobody. Vďaka svojim definičným znakom - nezávislosti a viazanosti právom - ústavou, zákonmi a vybranými medzinárodnými zmluvami môže a musí súdna moc chrániť jednotlivcov pred excesmi verejnej moci.

Podľa judikatúry ústavného súdu súdy sa nesmú vyhýbať oboznámeniu sa s utajenými skutočnosťami a tak poskytnúť vertikálnu ochranu účastníkom konania.

Tak, ako to vyplýva z obsahu napadnutého rozsudku, krajský súd sa s obsahom utajenej informácie zaoberal, resp. nahliadol do nej. Po oboznámení sa s utajovanou skutočnosťou však konštatoval, že z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia a už vôbec nie z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia nevyplýva, na základe čoho dospeli správne orgány k záveru, že u žalobcu existuje dôvodné podozrenie, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu.

Odvolací súd sa s uvedenou argumentáciou krajského súdu nestotožnil, pretože záver o tom, či správne orgány vyhodnotili existenciu dôvodného podozrenia, že cudzinec pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu musí vyplývať z utajovanej skutočnosti, (ktorú súd musí verifikovať a vyhodnotiť), a nie z odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu. Tým by bol popretý zmysel samotného utajenia skutočnosti.

Odvolací súd zastáva názor, že účastník konania nebol oprávnený sa s informáciou v stupni utajenia „dôverné“ oboznámiť. Toto právo však majú súdy v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí a krajský súd sa s informáciou, na základe ktorej správne orgány dospeli k záveru, že je naplnený zákonný dôvod pre zrušenie prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov oboznámil aospel k záveru o potrebe zrušenia rozhodnutia žalovaného, pretože z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia a už vôbec nie z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia nevyplýva, na základe čoho dospeli správne orgány k záveru, že u žalobcu existuje dôvodné podozrenie, že žalobca pri svojom

pobyte ohrozí bezpečnosť štátu.

Takýto záver vo svetle vyššie uvedeného právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý vychádzal z právneho názoru ústavného súdu (v citovanom náleze vyššie) neobstoí.

Najvyšší súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím bolo potrebné zrušiť z iného dôvodu, a tým bolo zistenie, nedostatočných, resp. všeobecných informácií týkajúcich sa bezpečnostného rizika žalobcu a s poukazom na nesprávnosť takého postupu, ktorý konštatuje Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 480/2014-62), keď sa takáto všeobecná informácia SIS stane primárnym dôkazom v konaní o povolení pobytu, musel odvolací súd súhlasiť s výrokom rozsudku krajského súdu o zrušení rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím.

Najvyšší súd s poukazom aj na závery ústavného súdu v citovanej judikatúre zdôrazňuje potrebu individuálneho posúdenia dôvodov, pre ktoré by malo existovať bezpečnostné riziko, teda potrebu dôsledného oboznámenia sa s obsahom utajovaných skutočností.

Judikatúra ústavného súdu poukazuje na potrebu ochrany cudzincov preverením formálnejších, avšak relevantných stránok procesu a taktiež potrebu oboznámenia sa s dôvodmi, či tieto nie sú neudržateľné.

Najvyšší súd konštatuje, že utajovaná skutočnosť, ktorá bola podkladom rozhodnutia správnych orgánov mala charakter všeobecnej informácie, z ktorej nebolo možné identifikovať a teda ani posúdiť bezpečnostné riziko žalobcu a súd sa nemohol pri posúdení zákonnosti rozhodnutia správnych orgánov uspokojiť s príliš všeobecnými informáciami o žalobcovi dodanými SIS.

Najvyšší súd v tejto súvislosti považuje za dôležité zdôrazniť, že nie je možné akceptovať univerzálnosť a všeobecnú platnosť názoru informačnej služby vo všeobecnej rovine. Poznanie konkrétnych dôvodov z ktorých informačná služba vychádza pri svojom závere o nebezpečnosti žalobcu pre bezpečnosť štátu je rozhodujúcim podkladom, z ktorého správny orgán pri posudzovaní dôvodov zrušenia prechodného pobytu u žalobcu vychádza. Bez jeho poznania nie je preskúmateľné ani rozhodnutie správnych orgánov v súdnom konaní.

V danej veci sa senát 1S Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 22.12.2015 oboznámil s obsahom utajovanej písomnosti Slovenskej informačnej služby vedenej pod č. 63/830-V-12-51/2012-S zo dňa 04.05.2012, ktorá bola podkladom rozhodnutia správneho orgánu o zrušení povolenia na prechodný pobyt žalobcu na území Slovenskej republiky, pričom dospel k záveru, že utajovaná skutočnosť neobsahovala konkrétne dôvody, ktoré by viedli k rozhodnutiu o zrušení povolenia na prechodný pobyt žalobcu. Ide o totožnú utajovanú skutočnosť, s ktorou sa museli oboznámiť správne orgány prvého i druhého stupňa ako aj krajský súd, ale z jej obsahu podľa názoru najvyššieho súdu nie je zrejmé, o aký konkrétny prípad dôvodného podozrenia, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie ide.

Pokiaľ teda, krajský súd rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, rozhodol vo výroku vecne správne, a preto odvolací súd rozsudok krajského súdu vo veci samej podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Po preskúmaní spisu krajského súdu odvolací súd zistil, že žalobca si písomným podaním zo dňa 28.06.2013, daným na poštu dňa 02.07.2013, doručeným krajskému súdu dňa 08.07.2013, vyčísil trovy konania v celkovej sume 393,92 €. Z uvedeného je tak zrejmé, že žalobca si vyčísil trovy konania a tieto uplatnil v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách advokátov, a preto odvolací súd na základe odvolania žalobcu zmenil rozsudok krajského súdu vo výroku o trovách prvostupňového konania.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech, priznal náhradu trov

prvostupňového konania v celkovej výške 393,92 € a náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 161,97 €. Náhrada trov prvostupňového konania pozostáva z náhrady za: 1. príprava a prevzatie veci vo výške 127,16 €, 2. podanie žaloby vo výške 127,16 €, 3. 2 x 7,81 € režijný paušál vo výške 15,62 €, 4. DPH 20 % vo výške 53,98 €, 5. súdny poplatok za návrh vo výške 70 €.

Náhrada trov odvolacieho konania pozostáva z náhrady: 1. písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaného vo výške 127,16 €, 2. 1 x 7,81 € režijný paušál vo výške 7,81 €, 3. DPH 20 % vo výške 27 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.